

Recenzja rozprawy doktorskiej lek. Piotra Alstera pt.

„Korelacja zmian morfologicznych i neuropsychologicznych parkinsonizmów atypowych w rozwoju zaburzeń zdolności poznawczych oraz depresji na przykładzie choroby Steele'a-Richardsona-Olszewskiego (PSP), zespołu korowo-podstawnego (CBS) oraz zaniku wieloukładowego (MSA)”

na prośbę Rady Wydziału Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Przewodniczący Rady
 Dyscypliny Nauk Medycznych WUJM
 prof. dr hab. n. med. Krzysztof J. Filipiak
 07.11.2019

Doktorant lek. Piotr Alster podjął się trudnego zadania - badania dotyczącego atypowych parkinsonizmów. Schorzenia te są mało poznane ze względu na rzadko występujące przypadki, trudno więc o opracowanie odpowiedniej grupy badawczej. Trudności dotyczą określenia cech charakterystycznych, diagnostyki różnicowej, nieznana jest także etiopatogeneza. Wśród nich wyróżniamy między innymi synukleinopatię - zanik wieloukładowy (MSA) oraz tauopatie - postępujące porażenie nadjądrowe (PSP) i zwyrodnienie korowo-podstawne (CBD). Niestety niektórzy chorzy nie spełniają kryteriów diagnostycznych, a u niektórych stwierdza się nakładanie cech. Dokładne rozpoznanie jest szczególnie trudne we wczesnym okresie.

Obecnie nie ma skutecznego leczenia w tych chorobach, ale podejmowane są próby rozwoju terapii modyfikujących ich przebieg, dlatego krytyczny jest rozwój metod pomocnych w dokładnej diagnozie.

Autor analizuje w pracy trzy w/w. schorzenia co jest szczególnie cenne. Badanie należy uznać za uzasadnione, ważne i ambitne.

Ocena formalna rozprawy

Praca została wykonana w renomowanej Klinice Neurologii Wydziału Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego pod kierunkiem Pana prof. dr hab. Andrzeja Friedmana.

Rozprawa doktorska stanowi samodzielną i wyodrębnioną część pracy zbiorowej. Oparta jest o trzy publikacje (2 prace oryginalne IF - 1,870, 1,006 i pracę poglądową IF - 2,635).

W dokumentacji zawarte jest oświadczenie lek. Piotra Alstera o jego indywidualnym wkładzie w publikacjach (odpowiednio 70%, 80% i 60%, jest pierwszym i korespondencyjnym Autorem wszystkich trzech artykułów będących podstawą cyklu pracy doktorskiej)(również są przedstawione oświadczenia współautorów).

Rozprawa doktorska liczy 23 strony, zawiera: streszczenie w języku polskim i angielskim, wprowadzenie, hipotezę badawczą, omówienie cyklu, wnioski, bibliografie, tabele (2),

wykaz publikacji będących podstawą cyklu tematycznego pracy doktorskiej, podsumowanie całkowitego dorobku naukowego. W załączniku są 3 publikacje. Dobór piśmiennictwa (50) jest trafny.

Ocena merytoryczna rozprawy

Hipoteza badawcza

Hipoteza badawcza określona jest jasno i precyzyjnie – badanie przepływu krwi metodą SPECT ma potencjał diagnostyczny w badaniu atypowych parkinsonizmów.

Metoda

Uzyskano zgodę Komisji Bioetycznej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w Warszawie na przeprowadzenie badania.

W pracy badano 45 chorych w wieku 45 do 82 lat z rozpoznaniem klinicznym PSP, CBS lub MSA, grupy rzadko występujących chorych wystarczające do analizy statystycznej.

Opracowano obrazy kliniczne pacjentów. Wykorzystano technikę badania przepływu krwi w mózgu przy użyciu SPECT. W badaniu przepływu krwi w mózgu wykorzystano oprogramowanie Siemens Scenium, które umożliwia porównanie wyników badań przepływu krwi u chorych do perfuzji mózgowia u zdrowych osób. Badanie przeprowadzono w Zakładzie Medycyny Nuklearnej Mazowieckiego Szpitala Bródnowskiego pod kierunkiem Pana prof. dr hab. Leszka Królickiego.

W tabeli 1 i 2 przedstawiono charakterystykę pacjentów – nie mogę znaleźć opisów objawów (wyników testów) depresji, a w tytule rozprawy doktorskiej jest uwzględniona depresja. Nie jestem więc przekonana czy tytuł rozprawy jest adekwatny ?

Wydaje się, że niewłaściwe także jest używanie nazw „retrocolis”, „freezing of gait” zamiast nazw polskich.

Do przeprowadzenia analizy statystycznej użyto odpowiednich testów opisanych w publikacjach.

Wyniki

Najważniejszy wynik z pracy to: w SPECT stwierdzono istotne różnice pomiędzy PSP a MSA-P we wzgórzu i lewej półkuli mózdzku, (hipoperfuzja wzgórza bardziej nasilona w PSP, a zmniejszona w mózdzku w MSA-P).

W mieszanych fenotypach PSP i CBS stwierdzano hipoperfuzję wzgórza, płatów ciemieniowych, skroniowych i jąder podstawy.

Wnioski

Lek. Piotr Aster napisał „badanie przepływu krwi techniką SPECT może być dodatkowym narzędziem analizy porównawczej”, ale także podaje znaczne ograniczenia (liczba pacjentów, wpływ zmian naczyniopochodnych). Ten fragment pracy napisany jest bardzo dobrze – potwierdza ogólną wiedzę teoretyczną Doktoranta i o umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Bardzo wartościowa jest też praca poglądowa, na której oparta jest rozprawa doktorska, zagadnienie przedstawiono w sposób nowoczesny.

W dokumentacji jest zawarte także podsumowanie całkowitego dorobku naukowego (10 prac, IF - 8,146). Jest to bardzo dobry dorobek uwzględniając wiek Doktoranta.

Podsumowanie

Rozprawa doktorska lek. Piotra Alstera przedstawia oryginalne rozwiązanie problemu naukowego. Publikacje oryginalne mają nowatorski charakter.

Doktorant wykazał ogólną wiedzę teoretyczną i umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej

Spełnia więc warunki Rozporządzenia MNiSW z dnia 19.01.2018 w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U. 2018 poz. 261).

Wobec powyższego wnioskuję do Wysokiej Rady Wydziału Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie lek Piotra Alstera do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Warszawa, 28 września 2019

Urszula Fiszer